

CO NALEŻY WIEDZIEĆ O DZIEDZICZENIU?

NA CZYM POLEGA DZIEDZICZENIE?

Dziedziczenie polega na przejściu praw majątkowych, obowiązków oraz poszczególnych pozamajątkowych praw osobistych przysługujących zmarłej osobie fizycznej na jej spadkobierców.

JAKIE SĄ RODZAJE DZIEDZICZENIA?

Dziedziczenie ustawowe lub (oraz) testamentowe.

CO MOŻE BYĆ PRZEDMIOTEM DZIEDZICZENIA?

- Przedmioty materialne (przedmioty nieruchomości oraz ruchome).
- Przedmioty niematerialne (papiery wartościowe, patenty, znaki towarowe i in.).
- Roszczenia majątkowe spadkodawcy.
- Zobowiązania majątkowe spadkodawcy.
- W przypadkach ujętych w ustawie – własność intelektualna (autorskie prawa majątkowe do utworów literackich, prac naukowych oraz dzieł sztuki, towarzyszące prawa majątkowe oraz prawo do własności przemysłowej).
- Inne prawa majątkowe oraz obowiązki ujęte w ustawie.

CO NIE MOŻE BYĆ PRZEDMIOTEM DZIEDZICZENIA?

Majątkowe oraz pozamajątkowe prawa osobiste, nierozłącznie związane ze spadkodawcą (prawo do godności i honoru, autorstwo, prawo do nazwy autorskiej, nietykalności utworu, nazwy wykonawcy oraz nietykalności wykonania).

- Prawo do alimentów oraz zasiłków, płaconych na utrzymanie spadkodawcy.
- Prawo do emerytury, z wyjątkiem przypadków ustalonych w ustawie.

JAKA JEST KOLEJNOŚĆ DZIEDZICZENIA USTAWOWEGO?

W przypadku dziedziczenia ustawowego spadkobiercami, dziedziczącymi w równych częściach, są:

- W pierwszej kolejności – dzieci spadkodawcy (wśród nich przysposobione dzieci) oraz dzieci spadkodawcy, urodzone po jego śmierci;
- W drugiej kolejności – rodzice spadkodawcy (przysposabiający rodzice), wnukowie;
- W trzeciej kolejności – dziadkowie spadkodawcy zarówno ze strony ojca, jak również matki, prawnukowie spadkodawcy;
- W czwartej kolejności – rodzeństwo oraz pradziadkowie spadkodawcy zarówno ze strony ojca, jak również matki;
- W piątej kolejności – dzieci rodzeństwa spadkodawcy (bratankowie i siostrzenice), a także rodzeństwo rodziców spadkodawcy (wujkowie i ciotki);
- W szóstej kolejności – dzieci rodzeństwa rodziców spadkodawcy (kuzyni i kuzynki).

Spadkobiercy w każdej niższej kolejności dziedziczą jedynie: w przypadku braku spadkobierców w wyższej kolejności, jeżeli spadkobiercy w wyższej kolejności odmówili przyjęcia spadku, zaniechali jego przyjęcia w terminie ustalonym w ustawie lub jeżeli spadkodawca na mocy testamentu pozbawił ich prawa do spadku.

JAKI JEST TRYB DZIEDZICZENIA USTAWOWEGO PRZEZ WSPÓŁMAŁŻONKÓW?

Współmałżonek, który przeżyje spadkodawcę, dziedziczy ustawowo wraz z innymi spadkobiercami w pierwszej lub drugiej kolejności (jeżeli istnieją).

Ze spadkobiercami w pierwszej kolejności

dziedziczy $\frac{1}{4}$ część spadku w przypadku występowania nie więcej niż 3 spadkobierców, nie włączając współmałżonka. W przypadku występowania więcej niż 3 spadkobierców współmałżonek dziedziczy w równych częściach z innymi spadkobiercami.

W przypadku dziedziczenia wraz ze spadkobiercami w **drugiej kolejności** współmałżonek dziedziczy $\frac{1}{2}$ część spadku.

W przypadku braku spadkobierców w **pierwszej oraz drugiej kolejności** współmałżonek dziedziczy cały spadek (w takim przypadku inni spadkobiercy w niższej kolejności niczego nie dziedziczą).

JAKIE SĄ TYPY TESTAMENTÓW?

Testamenty notarialne – sporządzane na piśmie w dwóch egzemplarzach oraz poświadczane przez notariusza lub inną uprawnioną osobę.

Testamenty własnoręczne – jednolite dokumenty napisane własnoręcznie przez testatora, które zawierają imię, nazwisko testatora, datę i miejsce sporządzenia testamentu, wolę i podpis testatora.

KOMU MOŻNA ZAPISAĆ SWÓJ MAJĄTEK W TESTAMENCIE?

Każda osoba fizyczna może w testamencie zapisać cały swój majątek lub jego część na rzecz

jednej lub kilku osób, którzy są lub nie są spadkobiercami ustawowymi, na rzecz niepoczętych oraz nienarodzonych osób fizycznych, a także państwa, samorządu, osób prawnych, które są lub zostaną założone w celu wykonania testamentu.

KTO MOŻE KWESTIONOWAĆ TESTAMENT?

Do złożenia powództwa o unieważnienie testamentu lub poszczególnych jego części są uprawnieni jedynie inni spadkobiercy ustawowi lub testamentowi, którzy odziedziczyliby w przypadku unieważnienia testamentu lub poszczególnych jego części.

NA CZYM POLEGA PRAWO DO ZACHOWKU?

Dzieci (przysposobione (adoptowane) dzieci), współmałżonek, rodzice (przysposabiający (adoptowane) rodzice) spadkodawcy, którzy w dniu śmierci spadkodawcy potrzebują środków na swoje utrzymanie, dziedziczą, bez względu na treść testamentu, połowę części, która przypadłaby dla każdego z nich w przypadku dziedziczenia ustawowego (zachówek), jeżeli testament nie przewiduje większej części.

W JAKI SPOSÓB JEST PRZYJMOWANY SPADEK?

Spadek przechodzi na spadkobiercę, jeżeli spadkobierca przyjmuje go w całości oraz bezwarunkowo. Spadkobierca przyjmuje spadek, jeżeli:

- faktycznie zaczął zarządzać majątkiem nabytym w drodze spadku;
- złożył oświadczenie o przyjęciu spadku notariuszowi według miejsca położenia spadku;
- stawił się do notariusza według miejsca położenia spadku o przyjęcie spadku według opisu majątku.

DOKĄD NALEŻY SIĘ ZWRACAĆ O PRZYJĘCIE SPADKU?

O przyjęcie spadku należy się zwrócić do notariusza według miejsca położenia spadku (tj. według ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy). Obszary działania notariuszy w przypadku dziedziczenia są dostępne na stronie internetowej

<http://www.notarorumai.lt/index.php/lt/notarai>

W JAKIM OKRESIE NALEŻY PRZYJAĆ SPADEK?

Spadek należy przyjąć w ciągu 3 miesięcy od momentu śmierci spadkodawcy. Termin wyznaczony do przyjęcia spadku może być przedłużony przez sąd w przypadku uznania, że uchybienie terminowi nastąpiło pod wpływem istotnych przyczyn. Spadek może być przyjęty po wygaśnięciu terminu wyznaczonego do przyjęcia spadku oraz na drodze pozasądowej w przypadku wyrażenia na to zgody przez wszystkich pozostałych spadkobierców, którzy przyjęli spadek.

JAKĄ ODPOWIEDZIALNOŚĆ PONOSI SPADKOBIERCA PRZYJMUJĄCY SPADEK ZA ZADŁUŻENIA SPADKODAWCY?

Spadkobierca przyjął spadek, po tym, jak zaczął faktycznie zarządzać majątkiem lub złożył notariuszowi oświadczenie o przyjęciu spadku, za zadłużenia spadkodawcy odpowiada zarówno w zakresie odziedziczonego, jak również swojego majątku, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w Kodeksie Cywilnym.

Spadkobierca przyjmujący spadek na podstawie spisu inwentarza spadkowego sporządzonego przez komornika za zadłużenia spadkodawcy odpowiada jedynie w zakresie odziedziczonego majątku.

CZY MOŻNA DOKONAĆ PODZIAŁU ODZIEDZICZONEGO MAJĄTKU?

Podział odziedziczonego majątku pomiędzy spadkobiercami może być dokonany za porozumieniem stron do momentu wpisania praw przysługujących spadkobiercom do przedmiotów

w rejestrze publicznym. Podział przedmiotów nieruchomości zostaje udokumentowany w umowie notarialnej. W przypadku wystąpienia pomiędzy spadkobiercami sporu dotyczącego podziału majątku sąd dokonuje podziału majątku na podstawie powództw złożonych przez poszczególnych spadkobierców. Cały spadek lub poszczególne jego przedmioty mogą być sprzedane przez spadkobierców za porozumieniem stron na aukcji, z czego uzyskana kwota może być podzielona pomiędzy spadkobierców, lub może być zorganizowana aukcja wśród spadkobierców polegająca na sprzedaży poszczególnych przedmiotów, które zostaną sprzedane na rzecz spadkobiercy, który zaproponuje najwyższą cenę.